

Srčane bolesti - kako može pomoći liječenje

Heart Disease - how treatments can help

Zdrave arterije prenose u srce stabilnu zalihu krvi. Srce bez krvi ne bi moglo pravilno funkcionirati. Ali arterije se mogu suziti - i zbog toga srce može oboljeti.

Zašto dolazi do suženja arterija?

Na unutarnjoj stijenci arterije s vremenom se nakupi masna naslaga zvana "plaka" ("plaque"), koja začepi žilu i tako srce dobije manju količinu krvi.

Što se događa kad se arterije suze?

Može doći do srčane angine ili srčanog napada

- Srčana angina ili angina pectoris nastaje kada srce ne dobiva dovoljno krvi. Simptomi su pritisak i stezanje u prsnom košu, te bol u ruci. Uz to se u nekih osoba može pojaviti mučnina i znojenje. Ovi znakovi ukazuju da možda nešto nije u redu sa srcem, te ako tako nešto osjetite, trebali biste se zbog toga čim prije podvrgnuti medicinskoj intervenciji. Srčana angina nije isto što i srčani napad, ali pojačava rizik da vas zadesi.
- Srčani napad se dogodi ako se u arteriji koja je već ionako sužena plakom formira krvni ugrušak, a to zaustavlja dovod krvi u srce. Ako je opskrba srca krvlju dosta dugo prekinuta, srce može ostati permanentno oštećeno. Ako netko dobije srčani napad, čim brže stigne u bolnicu, tim će rizik od oštećenja srčanog mišića biti manji.

Kako se liječi?

Postupci za otvaranje začepjenih arterija vrše se u bolnicama. Oštećenje će srca biti znatno lakše ako se arterije čim prije odčepe. Liječnik će vam prvo organizirati specijalno rendgensko snimanje zvano angiogram kojim se otkriva gdje i u kojoj su mjeri arterije začepjene. Liječnik vam tada može savjetovati koje bi liječenje bilo za vas preporučljivo. Za neke osobe koje pate od srčane angine možda je dovoljno uzimati samo lijekove. Ali, ako ste već pretrpjeli srčani napad, uz lijekove biste se trebali podvrgnuti angioplastiji ili operaciji.

Lijekovi

- mogu pomoći da se rastope ugrušci koji su začepili arterije
- mogu razrijediti krv i smanjiti rizik od srčanog napada ili udara moždane kapi
- mogu sniziti krvni tlak
- mogu smanjiti kolesterol. To je jedan od uzročnika začepjenja arterija
- olakšavaju simptome srčane angine
- pomažu u zacjeljivanju srčanog mišića ako su nastala oštećenja

Angioplastija

Ovim se jednostavnim operacionim zahvatom proširuju sužene arterije, što poboljšava srčani krvotok. Izvodi se pod lokalnom anestezijom. Potreban je kratkotrajan boravak u bolnici. Liječnik proširuje začepljenu arteriju postavljanjem

specijanog balona. Kad je balon uvučen u arteriju, liječnik ga napuhne prije nego će ga odstrani. Tako je onda arterija proširena. Nakon toga liječnik postavi metalnu cjevčicu (zvanu “**stent**”) u proširenu arteriju. Ova cjevčica ostaje u arteriji zbog toga da je drži otvorenom.

Bajpas operacija (bypass surgery)

Ovom se operacijom otvara novi put za prolaz krvi u srce. Liječnik “posudi” neku drugu arteriju iz vlastitog tijela osobe (iz prsiju, nogu ili ruku). Ova zdrava arterija se tada pričvrsti na začepljenu arteriju, tako da krv može zaobići začepljenje i kroz tu novu arteriju doći do srca. Ova se operacija izvodi pod općom anestezijom, a boravak u bolnici je nešto duži. Isto kao angioplastija, ova je operacija sigurna i uspješna.

Što je još važno?

Zdrave navike. Začepljene arterije su obično posljedica nekih stvari koje bismo mogli kontrolirati - kao pušenje, ishranu i neaktivnost. Važno je da:

- Prestanete pušiti. Pušenje oštećuje i oslabljuje stijenke arterija.
- Izbjegavajte nezdravu zasićenu mast - mast s masnoga mesa, punomasne mliječne proizvode, maslac, svinjsku mast, kokosovo mlijeko, prženu gotovu hranu i mogo kekisa, kolača i pajeva iz trgovina gotovom hranom.
- Budite aktivni. Redovite fizičke aktivnosti kao šetnje zdrave su za srce. Ako ste pretrpjeli srčani napad, liječnik vam može dati uputnicu za program, gdje će vas učiti odgovarajuće načine vježbanja i upravljanja vašim srčanim stanjem.

Ako trebate pomoć za telefonske pozive na engleskom, nazovite Službu za prevađanje i tumačenje (Translating and Interpreting Service) na 131 450.

Više zdravstvenih informacija na hrvatskom jeziku možete naći u Multicultural Communication website na <http://mhcs.health.nsw.gov.au>

Telefonski brojevi su točni za vrijeme objavljivanja ove informacije, ali ih se ne usklađuje s eventualnim promjenama. Preporuča se da brojeve provjerite u telefonskom imeniku.